

1 Wi Jhan, bi der ghenade Gods biscop t'Utrecht, maken cont alle luden die jeghenwoordich sijn of toecomen sullen, dat wi hebben ghesien ene hantfeste, beseghelt
2 met des graven Florens seghele, daer God de siele of hebben moete, ghans ende gave, wel sprekende, niet ofghedaen, noch toeghedaen, onghevlect, niet gecancelliert,
3 sprekende van woorde te woorde alze hijr naevolghet bescreven. Wi Florens, grave van Holland ende van Zeland, maken cont alle den ghenen die dese hantfeste
4 sullen sien of horen lesen, dat wi mit onsen vryen wille ende bi rade onser manne, ghegheven hebben enen edelen man, haren Nyclaes van Caetse, ridder, om son-
5 derlanghen ghetrouwen dienst, dien hi ons ghedaen heeft ende noch doen mach, dese vryeit toter Goude van vierdehalf hondert gherden lang, van der halver Ysel
6 opwaert te Broeke waert, ende vierdehalf hondert gherden breed. Also dat alle die ghene de binnen deser vriejt woenaftig sijn ende porters sijn, tollen vry varen
7 sellen voer alle onse tollen, doer alle onse land, mit horen eyghene scepene, ende mit horen eyghene goede. Voert so heb wi ghegheven alle dien ghenen de binnen de-
8 ser vriejt ter Goude wonaftig sijn ende poerters sijn, waert dat si enen man sloeghen binnen hore vriejt, ende si borghen setten mochten voer tien pont Hol-
9 lantsche, of dat hoer goet tien pont Hollantsche wardich ware, dat men se tot en ghenen rechte houden en mach, also langhe als de man den adem binnen heeft.
10 Voert so heb wi hem ghegheven, dat men se buten horen vriejt niet winnen en mach om enigherhande borchtocht te doene van doetslaghe of van leemte
11 die ghesciet buten hore vriejt. Voert so heb wi desen voerseyden poerters van der [Goude] ghegheven alle dat selve recht dat die poerters van Leyden
12 hebben, ende daer bi so waneer dat die scepene van der Goude beladen sijn mit or[...] ende mit vonnesse, dat si hoer recht halen sellen ende ver-
13 zoeken an de scepene van Leyden, ende al sulc rechte alse hem die scepene van Leyden wisen, daer mede sellen si volstaen. Voert so sel ons die poerte van
14 der Goude dienen in onser rechter herevaert mit vijf manne op horen cost. Ende om dat wi willen dat dese vriejt dien poerters van der Goude
15 ewelike vast ende ghestade blive ende onverbroken van ons ende onsen nacomelinghen , so heb wi hem dese opene hantveste hijr op ghegheven, beseghelt
16 mit onsen seghel. Dit ghesciede int jaer ons Heren dusernt tvehondert ende tve ende tseventich, des dinnedaghes na sinte Margrieten daghe.
17 Ende om dat wi, Jhan, bi der ghenade Gods biscop t'Utrecht voerghenoemt, dese hantveste ghesien hebben, ende wel hebben gheexamineert, alze voerscre-
18 ven es, so heb wi onsen seghel ghehanghen ane dit uutschrift om bede van der goeder luden van der Goude. Ende dit ghesciede dat was des
19 donredaghes op sente Peter ende sente Pauwels dach in 't jaer onsen Heeren dusernt driehondert ende vijf ende dertich

[1] Wij, Jan door Gods genade bisschop van Utrecht, maakt bekend aan iedereen die aanwezig is of zal zijn, dat wij een oorkonde hebben gezien, [2] waaraan het zegel van wijlen graaf Floris hing; [het handvest was] niet beschadigd, niet bewerkt noch iets aan toegevoegd, zonder vlekken en doorhalingen [3] en had de volgende inhoud:

Wij, graaf Floris van Holland en Zeeland, maakt bekend aan iedereen die deze oorkonde [4] zullen zien of horen voorlezen, dat wij vrijwillig en op advies van mijn raadsheren, aan de edele heer en ridder Nicolaas van Cats, vanwege [5] zijn trouwe inzet in het verleden en in de toekomst, hebben gegeven de stadsvrijheid van Gouda; [met de afmetingen van] 350 geerden lang en breed [oude lengtemaat] vanaf het midden van de IJssel naar de Broek.

[6] En dat iedereen die binnen deze stadsvrijheid woont en poorter is, vrijheid van tolbetaling heeft [7] bij al onze tolleren in ons land, als men daar vaart met een eigen schip, geladen met eigen goederen. Verder heb ik het recht verleend aan iedereen die in de [8] stadsvrijheid van Gouda woont en poorter is, dat een poorter bij een [poging] tot doodslag binnen de stadsvrijheid, mits hij een borg kan stellen van 10 Hollandse ponden, [9] niet kan worden aangeklaagd zolang het slachtoffer nog leeft .

[10] Bovendien hebben wij het recht verleend, dat van een poorter die (een poging tot) doodslag doet buiten de stadsvrijheid, zijn bezittingen niet mogen worden gevorderd voor de borg. [11] Daarnaast krijgen de hiervoor genoemde poorters van Gouda alle dezelfde rechten als de poorters van Leiden hebben; [12] en als de schepenen [bestuurders] van Gouda verlegen zitten om advies in een rechtzaak, dat zij dan de [13] schepenen van Leiden om raad kunnen vragen.

Ook moet de stad Gouda [14] vijf [militair uitgeruste] mannen leveren voor krijgsdienst als de graaf dit nodig heeft. En omdat wij willen dat deze rechten voor de poorters van Gouda [15] voor eeuwig worden vastgesteld door ons en onze nakomelingen, hebben wij deze openbare oorkonde uitgegeven en bekrachtigd [16] met ons zegel. Dit gebeurde in het jaar 1272, op dinsdag na de feestdag van sint Margriet [19 juli].

[17] En omdat wij, Jan, bisschop door Gods genade in Utrecht, deze oorkonde heeft gezien en onderzocht volgens de regels, [18] hebben wij ons zegel aan dit afschrift gehangen op verzoek van de inwoners van Gouda. En dit is gebeurd op [19] donderdag, de dag van sint Petrus en Paulus [29 juni], in het het jaar 1335.